

Työkansa, kaikkina arkipäivinä ilmestyvä köyhälistön äänenkannattaja, on jokaiselle Canadian suomalaiselle työläiselle välttämätön tietojen välittäjä

TYÖKANSAN

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

No. 165. — 1913.

TORSTAINA, HEINÄKUUN 17 P. — THURSDAY, JULY 17TH.

VIIKSI VUOSIKIRJA—VOL. VII

Pikkunylkyrit pahasti parkuvat suurkapitalismin puristuksessa

LYHYTKAISOJEN OLLEN SAPPENA PURKAVAT OSUUSLIIKKEIEN VAATIVAT HALLITUKSEN JA TUKKU-KAUPPOJEN NUJETTAMAAN "MAAN SUURIMMAN ONNETTOMUUDEN."

SASKATOON, Sask., heinäk. 13 p. — Dominion vähittäiskauppiain yhtiösten sihtööri E. M. Trower paikallisen yhtiösten kokouksessa täällä eilen ilalla teki rajun hyökkäyksen osuusliikkeitä vastaan. Hän sanoi m. m. seuraavaa:

Osuusliikkeet ovat suurin onnettomuus mitä yhteiskunta on koskaan kohdannut. Grain Growers ei tiedä osuusliikkeiden johdosta enemmän kuin kissä tietää tästä. Minä teen tämän lausunnon julkisesti ja haluan sanomalehdissä antaa sen selkeä erikoista huomiota. Me olemme silloin täällä vedonneet hallituksien että se vastustaisi osuusliikkeitä.

Minä en vielä ole koskaan nähnyt yhtään rehellistä osuusliikettä eikä Euroopassa ole yhtään selkeää. Ne ovat petollisimpia suurimman pienimmän saakka. Me olemme kirjallisesti pyytäneet jokaisen tukkukaupan Dominion lausuman mitä ajattelevat osuusliikkeistä ja jos myyvät niille, me lakkaamme tekemisistä liikkeistä heidän kanssa.

Trower voimakkaasti vastusti kauppiain markkinoita, koska se on kohtuuton kilpailusta kauppiain kanssa. Hän myös paljastaen kannatti myyntiä näytenästä kahtelella rahalla. Suoiti Eaten yhtiönkin tekemän virheelliseksi, vaikka se ei ole yleisesti tunnettu.

Mitkä säilittävät on henkitorvissa olevan köyhälistön ase, tuo tuo huokaa turhaan potkii tutkasta vastaan ja kun se ei näe edes todellista tukkukaupaa. Saapa nähdä kuinka paljon vielä hallituksessa painaa pikkukaupunkapitalistien mahti.

Ryssän verihurtat venäläisen sosialistin kinterellä

Scursivat miestä Pietarista Seksan kautta Canadaan, mutta joutuivat Grosse Isen tarkastusmaahan karanteeniin, pakolaisten piiristä osalliseksi maihin.

MONTREAL, Que., heinäk. 14 p. — Kaksi venäläistä salapoliisiväroa, jotka ajoivat takaa venäläistä Jan Zuklija Pietarista Hamin puriin ja poiki valtemeren kahtalaisella jähkäläisellä Wittekin, epäillään Zuklija sosialistista, jota kutsuivat kirkusta Grosse Isen

C. P. R. miehet esittävät vaatimuksia

Odottavat siksi kunnos Yhdysvaltojen läisten rautateiden junamiehet ovat saaneet asiansa ratkaistua.

TORONTO, Ont., heinäk. 14 p. — Canadian Pacific rautateiden työskestelevät Brotherhood of R. Trainmen union jäsenet ovat yhä edelleen jättäneet suunnallisen vaatimuksen, joka vaatii Yhdysvaltojen läisten rautateiden työläisiä.

ERIS union virkailija sanoo että tämä ei tarkoita sitä että rautateiden puolen lakko tulee. Me emme lopullisesti päättäneet asiansa myymällä asia on ratkaistu Yhdysvaltoissa. Mikäli tuodetaan Grand Trunk Pacificin tilausten eivät tuo tällä kertaa tekemään vaatimuksia.

Suirtolaisuushuipusta vastaan

VAROITUS ENGLANNIN JA MUIDEN MAIDEN TYÖLÄISILLE.

Canada ammattiliitojen liitto julkaisemassa lentolehtisessä esittää, että Canadaan se on paljon työtoiminnalla työläisille jokaisessa kaupungeissa, mutta työantajat hakeutuvat valheella värväystä ammattiliitojen suirtolaisiin huonontakseen työläisten oloja.

KONSERVATIIVIT VOITTA-NEET NORTH GREYN PIIRISSÄ.

OWEN SOUND, Ont., heinäk. 14 p. — North Greyn piirin tähtövalheissa tänään konservatiivien Colin S. Cameron tuli valituksi 278 äänen enemmistöllä. Viime vaaleissa yleistä Dominion vaalien aikana liberaalit saivat noin 300 äänen enemmistön ja tähän nojaten liberaalit luovivat saavansa nyt valituksi osan rakennissa. Kun näin ei käynyt, niin liberaalien suru on suuri, sillä he painivat kaikki kehonsa liikkeelle "o-saattakseen voimaansa". Kapakkeiden poistaminen oli yhtenä vaali-aiottina.

Viime lauantai-iltaa täällä oli julkisessa kineatlossa Centurionin edustaja William Proudfoot ja maankuntasihtööri W. J. Hanna. Proudfoot uudisti lausuaat julkis-

heitti erityisen edustajan Englantiin persoonallisesti viemään viestiä ja esittelemään rajoituksia, jotka näyttivät tarpeellisilta ehkäisemään sitä suunnatonta rahattomuuden siirtolaisten tulvaa, jonka omaa etuna valvoval seurati edustajat liikkeelle. Tämän johdosta tulilain luku väheni ja laatuakin muuttui. Vähitellen kuitenkin vanha ilmotus ja kolummissysteemi on päässyt jälleen väkijumman, korporatistien "julkisuustoimistot" ovat hyväksyneet perinperäisiä menetettyjä tapoja ja Britannia on tänään tulvilain ilmotuksia, jotka vaativat yleisiä luomioita meikkin jokaisessa maan sanomalehdissä — vieläpä työväenliikkeissäkin.

Seurauksena tästä on ollut siirtolaisten tulva, joka on täyttynyt työvoimamarkkinoita kaikissa Canadian kaupungeissa ja erittäinkin lännen kaupungeissa siihen määrin, että jokaisessa kaupungeissa, joka on vähemmän kaupunki, on paljon työttömiä.

Sen lisäksi työantajain yhdistykset ovat harjoittaneet erityistä agitointia Britannissa huolituksen juuri sellaisen asiantilman, jonka välttämättömyyden seurauksena on paljokseen alennus ja työsäilyksen pitemys. Tämä pelottelemis on heidän tarkoituksena sellaisena kuin se on ilmennyt heidän koventamisensa.

Canadaan on tänään ammattiliitoja ja nikanikkoja enemmän kuin koskaan voidaan toivoa heille löytyvän työtä ja tästä seuraa että heidän täytyy hioitella niitä karkista työtä hioitellun sattuun olemassa tekkeillä kesän kuluksessa. Trades and Labor Congress nsa Canadian kaupunkien ammattiliitojen neuvostoille allituisesti vaihtuksia liitistytymisestä ja ensi syksyn ja talven tulevaisuutta näyttää vakavalta.

Suirtolaiset, jotka saapuvat Canadaan asettuneina ja huomollisesti ennen kutsun lähettämistä heistä huolehdittuun varustustarvion tultavassa luv, ovat vaaralle alttiita; mutta toisten, joilla on työtä, tulisi miettiä ja tarkoin tiedustella ennenkuin jättävät paikkansa. Epä edes "persoonallisesti johdettu" seurakunta voi olla epäluulon yläpuolella: siitä on todistuksena m. m. se kiskien tapaus kun kunsikivonin jäseniä Durhamin kunsikivonin jäseniä narrattiin lähtemään British Columbia la-konnikkuroiksi ja monta muuta laususta tapatumia.

Muistakaa, että Canadaan se vähän yli 7,000,000 asukasta, suureksi osaksi maanviljelys-voimasta ja että sen teollisuus ei riittäisi sietää sellaista suurajaa mekaniikkojen ja ammatti-

Köyhälistön voimakkein ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa köyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voi köyhälistön asiaa ajaa.

"Työ ja pääoma sopusointuun", hoilottaa porvaristo

ENGLANNIN ALEITUN "VELJEYSLIKE" JOKA "LOPETTAA KATKERAN JA TARPEETOMAN LUOKKA-TAISTELUN.

Canadaan myös tullaan koettamaan tätä hoidon taikahiava.

TORONTO, Ont., heinäk. 14 p. — Englannin veljeyshuon (2) yleinen sihtööri William Ward, joka on retkeillyt Yhdysvalloissa ja Canadaassa pääomien edustajien työkö, eilen ilalla hän lähti täältä Englantiin.

William Ward kertoi liikkeen tarkotuksesta seuraavaan tapaan:

Englannissa on alkanut veljeyshuon, jonka tarkotuksena on ei vähenä kuin sanda työ ja pääoma sopusointuun. Tämä liike, sanoi hän, on nopeasti kasvamaan koko maailmaa käsittäväksi ja tulee se poistamaan "tarpeettoman ja katkeran luokkataistelun". Tämän liiton tarkotuksena edelleen on maailman rauhan säilyttäminen.

Liike on jo levinnyt Ranskaan ja Belgiaan ja Canadaan, kun asia ajava laulukanta nimeltä. Nyt toivotan että Yhdysvaltain eri järjestöt, joilla ovat samat edut, muodostavat Amerikalaisen liiton. Tätä tarkotusta varten Ward teki reitken Yhdysvaltoihin neuvotteluksen prelatiinin, liikemiesten ja poliitikkojen kuskana.

Ward lähetti Yhdysvaltain presidentille Wilsonille ja valtiostieerille Bryanille kirjelmän, missä selostetaan liikkeen tarkotusta, mikä (tämän kirjeen mukaan) on haulla yhteen eri luokkien ja uskonnollisten jäseniä ja suuntaa heidän tähtötoiminnan jumalan igvessästä yhteiskunnallisen järjestyksen liikeyks.

Kun ihmiset pitävät lii-keään veljää jumalan suressa perheessä, niin silloin ja ainoastaan silloin salaisuus on teketty teollisuuden, kaupan ja kansainvälisten subiteien problemien ratkaisulle, mitkä ratkaisematonta jakavat ihmiset erinäisiä ja ajavat heidät kun viholliset vastakkain lii-keihin, säilyttävät aavemaisen lahkolaisuuden ihmiskunnassa, mikä myrkkyä yhteiskunnallista elämää ja tahraa historian lehtiä."

Pöytäseuran ja puolan joutu-neet kapitalistit näyttävät to-siaan uskovat että markat-tienpuilla luokkavastakohdit poistetaan, poistamatta niitä aytia joita vastakohdat ovat senten. Moimen ävön la-

SOSIALISTILEHDEN TOIMITAJA KARKOTETTU KAUPUNGISTA.

"Solmannut" Amerikan lippua ja tämä on niin aututtanut kaupunkin "isänmaallista" businessmielii, että ajoivat toimittajan pois kaupungista.

BANDON, Ore., heinäk. 11 p. — Tri B. K. Leach, sosialistilehden toimittaja, karkotettiin pois kaupungista tänään senjalken kuin hänelle annettiin asiasta tiedonno, joka hyväksyttiin 600 heik-ton pitämässä joukkokokouksessa eilen ilalla.

Leachin saattoi komitea laivan myöhinän tänään ja hänet vieti Coquilleen, lähde toiselle rannalle ja varoitetiin, ettei enää koskaan palaisi Bandoniin. Kusi-toista autonohilla busineksiaichia Marshfieldistä meni Coquilleen ot-tamaan vastaan Leachin ja kato-saamaan, että hän jatkaa matkansa.

Leachin karkotus aiheutti hän-teen viikkokokouksissa julkaisensa-taan liikkeistä kirjoituksia, joissa solvasi Amerikan lippua ja laumatti I. W. W. propagandaa, kertoo porvaristilien lehtien säh-känsäoma.

Työministerin touhut turhaan rauenneet

Ei ole "onnistunut" Vancouver-saaren hiljallisytyöläisten lakon lopettamisessa.

VANCOUVER, B. C., heinäk. 14 p. — Työministeri T. J. Crothers on palannut Nanaimosta epäonnistuttuun auttaissaan Vancouver-saaren hiljallisytyöläisten lakon ratkaisua. Hän antoi tänään ymmärtää ettei virallisesti ryhdy välttämään kuin ainoana kysymykse-nä on United Mine Workers of America tunnustaminen. Tämä uutinen ei synnytä maasa-tavaa pettymystä, sillä onhan "työ"-ministerimme kapitalistien rakkeikkora, joka vain hankkii isäntänsä puolesta, miten kulloikin lais-tarvitaan. Ministerimme ei e-

YHYTNÄKÖISINÄ OLLEN SAPPENSA PURKAVAT OSUUS-
LIIKKEISIIN. VAATIVAT HALLITUKSEN JA TUOKU.
KAUPPOJEN NUJERTAMAAN "MAAN SUURIMMAN ON-
NETTOMUUDEN."

Kerran, että Zukligi, jota on pidetty vankueudessa poliittisista syistä, "armahdettiin" noin viisi sitten. Urkkijat kuitenkin pian alkoivat epäillä hänen "yhä olevan liitossa vallankumouksellisten sosialistien kanssa ja ryhtyivät pyydystämään miestä kaikkein laisilla ansioilla. Hänen pian täytyi lähteä Venäjältä. Zukligi meni ensiksi Saksaan vaimolaisten neuvotessa kantapäällä. Osettut

Turkkilaiset liikkeellä.

SOFIA, Bulgaria, heinäk. 16 p.
— Turkin joukot tunkeutuivat ei-
len yli Bulgarian ja Turkin väl-
sen uuden rajan, joka Lontoo-
konferenssissa määrättiin kulke-
vaksi Enos'ista, Adrianmere-
rannalta Midia'an, Mustalle m-

EDMONTON, Alta., helmäk. 13 p. — Albertan vähittäispunkauppiaat ovat suunnittelemassa samallaisen yhdistyksen perustamista kuin on Itä-Canadassa ja Yhdysvalloissa. Yhdistyksen päämäärä tulee sijaitsemaan Edmontonissa.

sainottain kirjelmässä: "Canadian Trades and Labor Congress tahtoo kiinnittää huomion siihen seikkaan, että tämä ei ole ensimmäinen, Canadian teollisuusoloja koskeva virallinen varotus. Talvella v. 1907—8 ja talvella v. 1908—09 liitto li

Kirjelmässä selostetaan yksi-
tyiskohtaisemmin Vancouverin,
Calgaryn ja Reginan ta-
pahtumia.

muuta tarkotusta kuin lähen-
tää crimaiden riistää liisää-
nään luokkavastakohlia. Mut-
ta tässäkin suhteessa kuole-
maan tuomittu loislukoka ei
kykene merkittävästi aikaan-
saamaan, ainakaan sellaista jor-
ka vähätkään vaarantaisi nou-
sevaa työvöestöä. Vallitseva
tuotannon aste se on joka on
antanut omistavalle luokalle a-
seet työvöestön kurissa pysy-
miselle eikä keinotekoinen
„veljessliike. Ja kun ’tuotan

ST. CATHARINE, Ont., heinäk.
15 p. — Tänään täällä alkavaan
kirjapainojen omistajien yhdis-
tyksen vuosikokoukseen saapuu e-
dustajia eri osista Canadaa. Mikä-
li tiedetään työväenkysymys tu-
lee vilkkaan keskustelun alaisek-
si.